

Bid en werk

De overlevering verlengt de reikwijdte van het menselijke geheugen. Mevrouw Mieke Biemans uit Weert vertelde in 1984 over haar jeugd die zij doorbracht op de boerderij 'Koppers' (Rijnders) op Roeven. Grootmoeder had haar meer dan eens een verhaal verteld dat zij op háár beurt weer van haar moeder, dus de overgrootmoeder van Mieke, had gehoord. Het speelde zich af rond 1830.

Als kind moest Mieke's overgrootmoeder regelmatig te voet eten brengen naar een bejaarde non die in de dorpskern van Nederweert woonde. Volgens het verhaal was deze oud-religieuze samen met haar zus afkomstig uit een klooster in Achel dat door de Franse bezetters in 1797 was gesloten. Omdat ze van Nederweertse geboorte waren (afkomstig van de boerderij 'Koppers'), hadden de verdreven nonnen hun toevlucht gezocht in hun geboortedorp. Ze woonden samen in de Weertersteeg (de huidige Paulus Holtenstraaat). Onder het motto 'bid en werk' deden zij goede werken en voorzagen ze in hun levensonderhoud door het met naald en draad vervaardigen van fijn handwerk voor de burgers. Ze werden in Nederweert de 'Begienemotjes' genoemd.

Het overgeleverde verhaal wordt bevestigd door archiefbronnen. De beide zusters waren Christina (geboren in 1750) en Joanna Maria van Boggeth (1753). De oudste overleed in de Weertersteeg in 1812. Haar zuster Joanna Maria ging daarna in de kost bij de weduwe Greijmans-Trouwen, herbergierster in de Kerkstraat. Daar overleed ze op 1 september 1840.

Maar er is nog meer waarin de echo van de Nederweertse 'Begienemotjes' doorklinkt. In 1835 werd in Heythuysen de congregatie van de Zusters Franciscanessen gesticht (waarvan later ook kloostervestigingen in Nederweert en Ospel zouden ontstaan). De orde was een initiatief van zuster Catharina Daemen. Toen zij een habijt voor haar nieuwe orde moest kiezen, herinnerde zij zich een oude kloosterzuster die in Nederweert woonde. Zuster Daemen schrijft in haar

In dit huis (hoek Kerkstraat en Burg. Greijmansstraat) stierf in 1840 het laatste 'Begienemotje' van Nederweert. Foto uit 1984, archief Stichting Geschiedschrijving Nederweert.

memoires: *"Ze zeggen dat zij haar kloosterkleed bewaard heeft om er in begraven te worden. Op mijn verzoek laat de oude zuster ons het kloosterhabijt zien en geeft ze er uitleg bij. Maar de snit bevalt ons maar half, het habijt lijkt te moeilijk en te omslachtig. We bedanken de oude vrouw in Nederweert en stappen op. We gaan het kanaal over, steken de Noordervaart over, gaan door Nederweert-Eind den weg op naar Leveroy en met den avond waren wij thuis..."*

Zonder dat de later wereldberoemd geworden zuster Catharina Daemen een naam noemt, kunnen we concluderen dat zij in 1835 te gast is geweest in de Kerkstraat bij de op dat moment 82-jarige Joanna Maria van Boggeth. Daarmee stond het Nederweertse 'Begienemotje' héél even aan de geboortewieg van de wereldwijde Congregatie van de Zusters Franciscanessen.

Voor een overzicht van alle in Nederweert geboren zusters Franciscanessen surft U naar www.nederweertsverleden.nl, tabblad Bronnen -> WieWatWanneer.

Alfons Bruekers